

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
Курахівського професійного ліцею
Протокол № 1 від 04.01.2021

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора
Курахівського професійного ліцею
від 04.01.2021 № 5-од

ПОЛОЖЕННЯ про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Курахівському професійному ліцеї

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі – Положення) у Курахівському професійному ліцеї закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу, а саме: учнями, педагогічними працівниками, іншими працівниками ліцею, батьками учнів, асистентами дітей (у разі їх допуску відповідно до вимог частини сьомої статті 26 Закону України «Про освіту»).

1.2. Це Положення розроблено на підставі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», інших актів законодавства у сфері освіти, міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку, Статуту ліцею, Правил внутрішнього трудового розпорядку ліцею, Колективного договору та інших нормативних (локальних) актів ліцею.

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності ліцею, створенні сприятливого морально-психологічного клімату між учасниками освітнього процесу шляхом підтримки особливих взаємовідносин між ними, запобіганні порушенню академічної доброчесності, підвищенні довіри до результатів навчання та зростанні авторитету ліцею.

1.4. Педагогічні працівники та учні, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу ліцею, зобов'язуються виконувати норми цього Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах: освітній (навчальній), науково-методичній та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

1.6. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

1.7. Кожен учасник освітнього процесу зобов'язаний дотримуватися академічної доброчесності.

1.8. Дотримання принципів академічної доброчесності забезпечують керівник та інші педагогічні працівники ліцею відповідно до своєї компетенції.

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. *Академічна доброчесність* – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. *Принципи академічної доброчесності*: демократизм; законність; верховенство права; соціальна справедливість; пріоритет прав і свобод людини та громадянина; рівноправність; гарантія прав і свобод; науковості; професіоналізм та компетентність; партнерство і взаємодопомога; повага та взаємна довіра; відкритість і прозорість; відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Директор, педагогічні та інші працівники ліцею забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до своєї компетенції.

3. Дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та його забезпечення

3.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачас:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (творчу) діяльність;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності учнями.

3.2. Дотримання академічної доброчесності учнями передбачас:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3.3. Дотримання академічної доброчесності забезпечуються:

3.3.1. Педагогічними працівниками шляхом:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції України та законів України;
- затвердження позитивного іміджу ліцею, примноження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази ліцею;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання спеціальних законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (творчої) діяльності;
- об'єктивне й неупереджене оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- надання якісних освітніх послуг з використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсової підготовки;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності учнями;

- інформування учасників освітнього процесу про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.
- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами.

3.3.2. Здобувачами освіти шляхом:

- самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх потреб і можливостей) для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- користування інфраструктурою ліцею відповідально, економно та за призначенням;
- сприяння збереженню та примноженню традицій ліцею, підвищення його престижу власними досягненнями у навчанні, інтелектуальних конкурсах, спорті, творчості;
- особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.

4. Порушення академічної доброчесності

4.1. Порушенням академічної доброчесності, згідно частини четвертої статті 43 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та частини четвертої статті 42 Закону України «Про освіту», вважаються:

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;

фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу;

списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;

хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання учнів;

надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;

використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;

проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;

необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації.

5. Заходи з попередження та виявлення порушень академічної доброчесності

5.1. Для попередження та виявлення порушень академічної доброчесності в ліцеї здійснюється комплекс заходів, основні з яких є:

5.1.1. Встановлення загальнообов'язкових правил поведінки загального характеру, які слід сприймати як керівництво до дії, що не підлягають обговоренню щодо доцільності та поширюються на всіх учасників освітнього процесу.

Гідним для всіх учасників освітнього процесу є:

- шанобливе ставлення до державної символіки та символіки ліцею;
- дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку;
- культура зовнішнього вигляду співробітників та учасників освітнього процесу;
- дотримання правил високих стандартів ділової етики у спілкуванні та веденні переговорів, у тому числі телефонних. Спілкування має вестися у спокійному, ввічливому, доброзичливому тоні, що сприяє створенню позитивної репутації ліцею загалом.

Неприйнятним для учасників освітнього процесу є:

- навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання підроблених офіційних документів;
- перевищення повноважень, що передбачені функціональними обов'язками, посадовими інструкціями, тощо;
- ведення в ліцеї політичної, релігійної та іншої пропаганди;
- використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів;
- вживання алкогольних напоїв, наркотичних та токсичних речовин, паління у закладі освіти, у тому числі електронних сигарет; поява в ліцеї у стані алкогольного, наркотичного та/або токсичного сп'яніння;
- пронесення до ліцею зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.
- здійснення дій, пов'язаних з корупційними правопорушеннями.

5.1.2. Інформування учасників освітнього процесу про необхідність дотримання правил академічної доброчесності шляхом їх ознайомлення з цим Положенням;

5.1.3. Реалізація громадського самоврядування на принципах пріоритету прав і свобод людини і громадянина; верховенства права; взаємної поваги та партнерства; репрезентативності органів громадського самоврядування, громадських об'єднань та інших інститутів громадянського суспільства і правоможності їх представників; обов'язковості розгляду пропозицій сторін; пріоритету узгоджувальних процедур; прозорості, відкритості та гласності; обов'язковості дотримання досягнутих домовленостей; взаємної відповідальності сторін;

5.1.4. Громадський нагляд (контроль) у системі освіти суб'єктами громадського нагляду (контролю) (згідно наданих їм законних прав);

5.1.5. Чітке визначення порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу;

5.1.6. Встановлення видів академічної відповідальності педагогічних працівників та учнів і їх реалізація;

5.2. Заступник директора, що відповідає за організацію методичної роботи в ліцеї:

- забезпечує шляхом практикумів, консультацій та інших індивідуальних та колективних форм навчання з педагогічними працівниками створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;

- забезпечує рецензування робіт на конкурси, на присвоєння педагогічного звання та рекомендує викладачами сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

5.3. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності повинні дотримуватися етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводити роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності.

5.4. Висвітлення у будь який спосіб діяльності ліцею та напрямів його розвитку здійснює директор ліцею або уповноважені ним особи.

5.5. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається Комісією з питань академічної доброчесності, яка є уповноваженим колегіальним органом ліцею, з урахуванням вимог Законів України «Про освіту», «Про повну середню загальну освіту».

6. Академічна відповідальність, її наслідки, суб'єкти прийняття рішень.

Права особи.

6.1. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники ліцею можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

6.2. За порушення академічної доброчесності *до здобувача освіти* може бути застосовано такі види академічної відповідальності:

- 1) зауваження;
- 2) повторне проходження підсумкового оцінювання;
- 3) повторне проходження державної підсумкової атестації;
- 4) повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- 5) позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах.

6.3 За дії (бездіяльність), що визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.

6.4. Педагогічні працівники, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності:

1) не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, учнівських олімпіад та інших змагань;

2) не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;

3) не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року;

4) можуть бути позбавлені педагогічного звання.

6.5. Факт порушення академічної доброчесності враховується під час:

1) вирішення питання про притягнення педагогічного працівника до дисциплінарної відповідальності;

2) конкурсного відбору на посаду керівника закладу освіти.

6.6. Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає педагогічна рада за участю працівника та/або його законного представника.

6.7. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

6.8. Рішення про академічну відповідальність здобувачів освіти приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, або педагогічна рада ліцею відповідно до положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

Рішення про позбавлення здобувача освіти, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах, отриманих із порушеннями академічної доброчесності, приймає орган (посадова особа), який їх надав (присвоїв) у порядку, визначеному законодавством.

6.9. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до здобувачів освіти та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими порушеннями. За одне порушення застосовується лише один із видів академічної відповідальності.

Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти ліцею.

6.10. За дії (бездіяльність), що цим Положенням визнані як порушення академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.

7. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

7.1. З метою виконання норм цього Положення в ліцеї створюється Комісія з питань академічної доброчесності та корпоративної етики (далі – Комісія).

7.2. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими актами законодавства у сфері освіти, Статутом ліцею, Правилами внутрішнього трудового розпорядку ліцею, цим Положенням та іншими нормативними (локальними) актами ліцею.

7.3. Склад Комісії затверджується наказом директора на ухвалу педагогічної ради ліцею.

До складу Комісії за посадами входять: заступники директора з навчально-виховної роботи, голова профспілки.

Представники ініціативних груп, батьківської громадськості та учнівського самоврядування входять до складу Комісії за персональною згодою.

7.4. Строк повноважень Комісії становить 1 рік.

7.5. Комісія зі свого складу обирає Голову та секретаря.

Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи, рішення тощо. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує секретар.

Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні здійснює секретар.

7.6. Комісія здійснює свою роботу шляхом проведення засідань.

Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки, визначені планом роботи Комісії, та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

Засідання вважається повноважним за умови, що кількість присутніх на засіданні членів Комісії, складає не менше ніж дві третини її складу.

7.7. Рішення Комісії приймаються шляхом відкритого голосування та вважається прийнятими, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів, голос голови Комісії є вирішальним.

Прийняті рішення оформлювати протоколами, які підписує Голова та секретар.

7.8. Комісія має право:

- одержувати та розглядати заяви щодо порушення норм цього Положення;
- залучати до своєї роботи фахівців (за їх згодою) з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні та програмні засоби, що не заборонені чинним законодавством України, для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

- надавати пропозиції суб'єктам прийняття рішень про академічну відповідальність щодо накладання відповідних санкцій.

- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу;

- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів ліцею.

7.9. Комісія зобов'язана:

- завчасно (у межах розумного часу) запрошувати заявника та особу, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності (далі – особа), про день, час та місце проведення засідання;
- за вимогою особи ознайомлювати її з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення нею академічної доброчесності;
- отримувати від особи або через її представника усні та письмові пояснення, якщо останні не відмовилися від їх надання;
- брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- за результатами розгляду готувати вмотивований висновок щодо встановлення (не встановлення) факту порушення академічної доброчесності, що подається директору ліцею з рекомендаціями про вжиття відповідних заходів;
- не рідше одного разу на рік звітувати про свою роботу перед педагогічною радою ліцею.

7.10. Будь-хто, не залежно від своєї належності до освітнього процесу, може звернутися до Комісії із заявою, зауваженням та пропозицією, що входять до компетентності Комісії.

У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

8. Заключні положення

8.1. Це Положення затверджується рішенням педагогічної ради та вводиться в дію наказом директора ліцею.

8.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради та вводяться в дію наказом директора ліцею.

8.3. Положення доводиться в обов'язковому порядку до:

- педагогічних та інших працівників, здобувачів освіти ліцею, що засвідчується особистим підписом;
- батьків здобувачів освіти шляхом оприлюднення на офіційному веб-сайті ліцею.

8.4. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки учасників освітнього процесу.